

TEZĂUR LITURGIC

5 FEBRUARIE

**VIATA
SF.MUCENITE
AGATA
DE LA
PALERMO SICILIEI**

**VIETILE SFINTILOR-02
ROMAN, 1999**

VISTUL SPIRTULSR

PE
FEBRUARIE

Pătimirea Sfintei Mucenițe Agata **(5 februarie)**

Împărățind rău-credinciosul Deciu și fiind pus de dînsul Chintian ca voievod în Sicilia, a ieșit o păgînească poruncă prin toate țările, ca toți creștinii să fie uciși. În acel timp era în cetatea Panormului o fecioară foarte frumoasă, anume Agata, născută din părinți de neam bun și bogați. Aceștia auzind de aceea tiranică poruncă, fără de Dumnezeu, dată spre uciderea creștinilor, s-a aprins cu rîvna după Hristos, Domnul său, Căruia s-a făcut mireasă, prin curată feciorie. Și așa, trecînd cu vederea moștenirea sa și cinstea bunului său neam, cum și bogăția cea vremelnică ce îi rămăsese de la părinți, cum și toată slava lumii acesteia întru nimic socotind-o, a început dinainte a se pregăti spre pătimirea cea pentru Hristos.

Chintian, ighemonul, auzind de frumusețea, de bunul neam și de bogăția acestei sfinte fecioare, fiind cuprins de gînd necurat spre dînsa și cu patimă poftind-o, se gîndea cum ar putea să o vadă și spre necurata sa poftă să o aducă, împreună cu averea ei. Înștiințîndu-se el că ea crede în Hristos, îndată a trimis ostași din cetatea Catana în Panorm, ca să aducă la judecată pe sfînta, ca pe o creștină. Deci, mergînd trimișii la Sfînta Agata,

voiau să o prindă și-i făgăduiau că o vor duce cu cinste la voievodul lor, numai spre a-i da cuvînt că se va închina la zeii lor. Dar dînsa, poruncind slugilor să o aștepte puțin, a intrat în camera dinăuntru casei sale și, închizîndu-se într-însa, și-a ridicat mîinile în sus și se ruga, zicînd: "Doamne, Iisuse Hristoase, Tu știi inima și voința sufletului meu, credința și dragostea mea către Tine. Tu să-mi fii povățuitor și ajutor asupra vrăjmașului pe care prin Tine, Dumnezeuul meu, l-am călcat și l-am omorît; iar acum, Stăpîne, mă rog Ție, să nu lași pe acel om rău, robul diavolilor, să-mi întineze trupul meu, în care cu bucurie și cu cinste am viețuit pînă acum. Grăbește și Te sîrguiește ca să biruiesti pe diavol și pe Chintian, sluga lui, ca să nu zică: unde este Dumnezeuul ei? Primește ca jertfă și prisos lacrimile mele într-un miros de bună mireasmă, că Tu, Unul, ești Dumnezeu și Ție Ți se cuvine slava în veci. Amin".

Astfel rugîndu-se, a ieșit din cetate cu ostașii, petrecînd-o cîțiva creștini cunoscuți. Mergea cu osîrdie și cu vitejie de suflet ca să fie pentru Domnul său ca un zid nesurpat, zicînd în sine: "Mai înainte aveam război cu diavolul, sîrguindu-mă să-mi păzesc fecioria curată, să biruiesc patimile trupului meu, dar pe care le-am și biruit, cu darul Hristosului meu, și am călcat pe vrăjmașul cel ce încurcă pe oameni cu dulcele și

cu poftele. Acum merg la al doilea război, la care am să-mi pun sufletul meu pentru Hristos. Tu însă, diavole, nu te vei bucura de mine, ci mai virtuos singur te vei rușina, căci nădăjduiesc în Hristos, Dumnezeuul meu, că va privi din înălțime spre nevoința mea cu mulțimea sfinților îngeri, și-mi va ajuta mie, neputincioasa".

Astfel grăind în sine, cu lacrimi fierbinți își spăla fața. Apoi, mergând ea, i s-au dezlegat curelele încălțămintelor, iar punându-și picioarele pe o piatră ca să le lege, a privit și n-a văzut pe nimeni din cunoscuții ce o petreceau, pentru că toți, lăsînd-o pe ea, se întorseseră. Pentru aceea, mai mult a lăcrimat și s-a rugat lui Dumnezeu, zicînd: "Atotputernice, Doamne, pentru cetățenii mei, cei ce n-au crezut pe roaba Ta, că voiesc să pătimesc pentru numele Tău cel sfînt, arată vreo minune în locul acesta". Și îndată a crescut un măslin sălbatic, fără de roade, care închipuia mințile cele sălbatice ale panormitenilor.

Intrînd ea în cetatea Catana, voievodul a poruncit să o ducă în casa unei femei bogate, anume Afrodisia, care avea cinci fiice tinere, cărora le-a poruncit ca, cu înșelătoarele lor cuvinte și obiceiuri, să-i schimbe mintea ei spre dragostea trupească și să o îndemne să aducă zeilor jertfă. Acelea, luînd-o, cinstind-o și făgăduindu-i multe,

apoi chiar și îngrozind-o, se sîrguiau să o înduplece spre voia lui Chintian. Însă cu nimic n-au reușit să o înduplece de la dragostea lui Dumnezeu spre dragostea lumii și nu numai cu cuvintele, dar nici cu lucrurile. Pentru că, deși ei o împodobeau cu haine de mare preț, îi dădeau daruri, îi puneau înaintea mîncăruri de preț, dulceturi de multe feluri și ospete, apoi alcătuiau dansuri și jocuri și făceau înaintea ochilor ei toate faptele mirenești cele fără de rînduială și toate glumele, ea nici nu voia să privească la acelea, ci zicea: "Să știți că mintea și gîndul meu sînt întemeiate pe piatră și niciodată nu pot să se despartă de dragostea lui Hristos. Cuvintele voastre cele înșelătoare sînt asemenea cu vîntul, iar bucuriile lumești sînt ca ploaia și îngrozirile voastre ca pîraiele, care, deși vor veni în casa mea, nu vor putea să o clinească, pentru că stă întemeiată pe piatra care este Hristos, Fiul Dumnezeului celui viu". Acestea grăind, pîraie de lacrimi îi udau pieptul, căci, precum dorește cerbul spre izvoarele apelor, așa dorea și sufletul ei pătîmirea pentru Domnul său.

Afrodisia, văzînd că inima sfînteii este nemișcată și nebiruită, a mers la voievodul Chintian și i-a zis: "Mai lesne este a înmuia piatra și a prefăce fierul în plumb topit, decît a îndupleca pe fecioara aceea și a o întoarce de la Hristosul ei. Pentru că eu și

fiicele mele nimic n-am făcut toată ziua și noaptea, decît numai am îndemnat-o pe de o parte cu momeli și rugăminți, iar pe de alta cu îngrozire, ca să fie la un gînd cu noi. Eu i-am adus mărgăritare și ghirlande alese, haine de mare preț, aur și pietre scumpe înaintea feței ei, slugi și bogății, dar ea pe toate le nesocotește ca pămîntul cel călcat în picioare".

Atunci Chintian, voievodul, mîniindu-se, a poruncit să o aducă în palatul său cel tăinuit și, șezînd la locul său, plin de gînduri necurate, a început a o întreba: "De ce neam ești?" Răspuns-a Sfînta Agata: "Din neam bun sînt născută și am rudenii cinstite și bogate". Iar Chintian i-a zis: "De ești de neam slăvit, apoi de ce porți haină proastă, ca o roabă?" Răspuns-a sfînta: "Sînt roaba lui Hristos și pentru aceea port chip de rob". Deci, i-a zis Chintian: "Cum zici tu că ești roabă, dacă ești liberă și fiică din părinți de neam bun?" Răspuns-a sfînta: "Acesta este bunul neam al nostru și libertatea, ca adică să slujim lui Hristos". Zis-a voievodul: "Au doară noi nu sîntem liberi cei ce nu slujim lui Hristos al vostru?" Răspuns-a Agata: "Întru atîta robie ați ajuns, încît nu numai robi păcatului v-ați făcut, ci și închinători urîților și nesimțitorilor idoli, cinstind lemnul și piatra ca pe Dumnezeu".

Chintian a zis: "De vei mai huli astfel, apoi multe munci vei lua. Deci, spune-mi de ce te lepezi de zeii noștri?" Răspuns-a Agata: "De aceea mă lepăd de ei, fiindcă nu sînt zei, ci diavoli al căror chip îl faceți de aramă și de marmură, iar fața lor o auriți". Zis-a Chintian: "Ascultă sfatul meu cel bun, fecioară, și adu jertfe, ca să nu cazi în multe feluri de chinuri și să aduci necinste și ocară bunului tău neam, căci mai pe urmă, chiar nevrînd, te vei închina zeilor, stăpînilor lumii". Răspuns-a Sfînta Agata: "Fie femeia ta ca Afrodita și tu singur fii ca Zeus, zeul tău".

Aceasta zicînd sfînta, Chintian a poruncit să o lovească peste obraz, zicîndu-i: "Nu ocări pe voievodul". Răspuns-a Sfînta Agata: "Unde este înțelegerea ta, voievoade? Eu îți doresc ție să fii ca zeul tău, iar tu nu voiești să fii asemenea lui, ci singur te rușinezi de zeii tăi; deci cu mine împreună începe a-i lepăda pe ei". Zis-a voievodul: "De multe patimi ești vinovată, la care îndată te voi supune, de nu vei face ceea ce-ți poruncesc". Răspuns-a fecioara: "Nu mă tem de nimic, pentru că de mă vei da spre mîncarea fiarelor, acelea, văzîndu-mă pe mine, se vor îmblînzi, auzind și de numele lui Hristos. În foc de mă vei arunca, îngerii din ceruri îmi vor aduce rouă, sau răni și munci dacă îmi vei face, am ajutor pe Duhul adevărului, Care mă va izbăvi din mîinile tale". Atunci a

poruncit voievodul să o ducă într-o temniță întunecoasă, unde mergea sfînta ca la un ospăț și veselie, încredințîndu-se lui Dumnezeu.

A doua zi, Chintian, voievodul, aducînd iarăși înaintea judecății sale pe Sfînta Agata, a întrebato: "Cum te-ai hotărît pentru a ta sănătate?" Răspuns-a sfînta: "Sănătatea mea este Hristos". Zis-a voievodul: "Leapădă-te de Hristos, ca să nu pieri încă în tinerețile tale". Răspuns-a sfînta: "Leapădă-te și tu de zeii tăi cei mincinoși, care sînt pietre și lemne, și te apropie de adevăratul Dumnezeu, Cel ce te-a făcut, ca să nu cazi în chinurile cele veșnice". Atunci, mîniindu-se, voievodul a poruncit să o spînzure goală de un lemn și să o bată.

Fiind bătută sfînta, tiranul i-a zis: "Îndreaptă-ți gîndul tău spre închinarea zeilor ca să fii vie". Ea a grăit: "Chinurile tale îmi aduc veselie și mă bucur pentru ele, precum se bucură cineva de aflarea comorilor celor mari. Folositoare îmi sînt chinurile acestea vremelnice, căci precum nu este cu putință a se aduna grîul în magazie pînă ce nu va fi curățit de pleavă, astfel cu neputință este sufletului meu să intre în rai, de nu se va sfărîma mai înainte trupul meu cu chinuri". Deci, îndemnă voievodul pe slujitori ca mai cu dinadinsul s-o chinuiască; după aceea a poruncit ca cu clește de fier să-i rupă pieptul și să-l taie. Dar făcîndu-se aceasta, a zis

mucenița către voievod: "Nedumnezeitule și fără de omenie prigonitorule, nu te rușinezi a tăia pieptul de femeie pe care și tu singur l-ai supt la maica ta? Însă altceva am în sufletul meu, de care tu nu poți să te atingi, căci este sfințit lui Dumnezeu din tinerețele mele".

După aceasta, aruncară în temniță pe sfînta, iar la miezul nopții i s-a arătat Sfîntul Apostol Petru, cu chipul bătrîn și cînstit, purtînd în mîinile sale multe doctorii, iar înaintea lui mergea un tînăr frumos cu o făclie luminoasă și a înțeles sfînta că a venit un doctor. Deci a zis către dînsa apostolul care i se arătase: "Necuratul tiran te-a rănit cu niște bățai ca acestea, dar n-a sporit nimic; căci tu, cu bărbăția ta, mai mult l-ai biruit. Drept aceea, ticălosul a poruncit ca pieptul tău nu numai să-l chinuiască, ci chiar să-l taie; pentru aceasta sufletul lui se va chinui în veci. Iată, eu stăteam și priveam la tine în ceasul acela, cînd ai răbdat chinurile și am cunoscut că este cu puțință să se tămăduiască pieptul tău; pentru aceea am și venit aici". Sfînta muceniță Agata a răspuns: "Eu niciodată n-am obișnuit trupul meu cu nici un fel de doctorie, și acum mi se pare că nu se cade a strica obiceiul cel bun, păzit din tinerețe". Bătrînul i-a zis: "Și eu sînt creștin și nădăjduiesc să te tămăduiesc; am venit la tine, deci nu te rușina de mine".

Sfînta i-a răspuns, zicînd: Tu ești bărbat, iar eu fecioară, deci cum voi putea ca fără de rușine să-mi descopăr pieptul înaintea ta? Voiesc mai bine să rabd înainte durerea rănilor mele, decît să mă golesc înaintea ochilor bărbătești. Mulțumescu-ți, cinstite părinte, căci pentru mine ai venit aici, vrînd să tămăduiești rănilor mele, însă să știi că doctoriile cele făcute de oameni nu se vor apropia de trupul meu niciodată". Iar bătrînul i-a zis: "De ce nu voiești să te tămăduiesc?" Sfînta a răspuns: "Am pe Domnul meu Iisus Hristos, Care le tămăduiește pe toate și Care, cu voia și cu cuvîntul Său, ridică pe cei căzuți. Acela, de va voi, poate să mă mîntuiască și pe mine, roaba Sa cea nevrednică".

De o credință mare ca aceasta a sfînteii mucenice bucurîndu-se, apostolul a zîmbit puțin și i-a zis: "Acela m-a trimis la tine, fecioară, pentru că eu sînt Apostolul Său; deci, fii acum tămăduită". Zicîndu-i acestea, s-a făcut nevăzut. Atunci Sfînta mucenică Agata, cunoscînd cine era cel ce i s-a arătat, a început a mulțumi lui Dumnezeu, zicînd: "Îți mulțumesc Doamne al meu, Iisuse Hristoase, că Ți-ai adus aminte de mine și ai trimis pe Apostolul Tău ca să mă tămăduiască". Apoi a privit la trupul său și a văzut toate rănilor tămăduite; după aceea, toată noaptea, o lumină negrăită umplînd temnița, o lumină pe ea. De aceea,

înfricoșându-se străjerii, au fugit și au lăsat temnița neîncuiată. Acolo erau și alții legați, care, văzînd minunea, ziceau către sfînta: "Iată, ușile sînt deschise și nimeni nu străjuiește, deci ieși și fugi". Dar sfînta le-a răspuns: "Să nu-mi fie mie a mă lipsi de cununa mucenicească și a duce pe străjeri în primejdie. Eu, avînd ajutor pe Domnul meu, Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu, Care m-a tămăduit, voi petrece pînă în sfîrșit întru mărturisirea Lui".

Trecînd patru zile, într-a cincea a venit iarăși tiranul la judecată și, aducînd pe Sfînta Agata, a zis către dînsa: "Pînă cînd te vei împotrivi poruncii împăratești? Jertfește zeilor, ca să nu te pedepsesc cu chinuri mai cumplite". Sfînta a răspuns: "Toate cuvintele tale sînt deșarte și porunca împăratului tău nedreaptă, care întinează chiar văzduhul. Însă spune-mi, o! ticălosule și nebunule, cine caută ajutor de la lemnele și de la pietrele cele nesimțitoare? Eu aduc jertfă de laudă Aceluia Care a tămăduit pieptul meu și a vindecat trupul meu".

Atunci tiranul a poruncit să-i descopere pieptul și văzîndu-l întreg și sănătos cum era mai înainte, a întrebat-o: "Cine te-a tămăduit?" Mucenița a răspuns: "Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu". Zis-a Chintian: "Iarăși numești pe Hristos, de Care eu nici nu voi a auzi?". Și a poruncit ca să

aștearnă pe pământ hîrburi ascuțite și cuie arse în foc și să toarne cărbuni aprinși, peste care, întinzînd pe sfînta, s-o ardă și s-o chinuiască. Făcînd aceasta, deodată s-a cutremurat nu numai locul acela, ci și toată cetatea și, despîcîndu-se pământul, a înghițit pe Vultia, iubitul lui Chintian, și pe Teofil, prietenul lui - după al căror sfat Chintian făcea o faptă ca aceea. Toți cetățenii temîndu-se de cutremur au alergat în curte la Chintian, strigînd să nu mai chinuiască pe nevinovata fecioară, căci pentru dînsa s-a făcut cutremurul acesta.

Chintian, temîndu-se de cutremur și de tulburarea poporului, a poruncit să ducă pe sfînta în temniță, în care intrînd mucenița și-a ridicat mîinile spre cer și a zis: "Mulțumescu-Ți Doamne că m-ai învrednicit a pătimi pentru numele Tău cel sfînt și, luînd de la mine dorul vieții celei vremelnice, mi-ai dat răbdare. Deci, ascultîndu-mă, Doamne, în ceasul acesta, binevoiește ca să las lumea aceasta și să trec spre mila Ta cea bogată și mare". Astfel rugîndu-se și-a dat duhul în mîinile lui Dumnezeu.

Înștiințîndu-se cetățenii de aceasta, au venit cu sîrguință și, luînd sfîntul ei trup, l-au dus cu cinste la groapă. Atunci a venit în cetatea aceea, la cîstitul trup al muceniței, un tînăr frumos, neștiut de nimeni, avînd cu sine o sută de tineri

bine împodobiți. Acela, petrecînd la mormînt trupul sfintei, a pus în racla ei o tăbliță de piatră, pe care era scris: "Minte cuvioasă, cinste lui Dumnezeu și patriei izbăvire". O scrisoare ca aceasta punînd pe capul sfintei mucenițe, îndată s-a făcut nevăzut și tot poporul a cunoscut că erau îngerii lui Dumnezeu.

După aceasta, Chintian, voievodul, luînd pe ostașii săi, s-a dus în cetatea Panormului, ca să ia bogăția Sfintei mucenițe Agata și să facă toate averile ei, ale lui. Venind la rîul ce le era în cale, care se numea Psemit, s-a suit în luntre cu ai săi și trecea peste rîul acela, dar caii, sălbătîcindu-se deodată, s-au pornit asupra lui: unul, cu dinții i-a mușcat fața și i-a slujit-o, iar altul l-a călcat în picioare; și atîta l-au chinuit, pînă l-au aruncat în rîu. Astfel s-a înecat ticălosul, sfîrșindu-și greu viața sa cea rea, iar trupul lui, mulți căutîndu-l, nu l-au găsit, pentru că a pierit împreună cu sufletul. De atunci nici unul din dregătorii împărătești n-a îndrăznit să supere rudeniile Sfintei Agata, iar slava ei a început a se lăți pretutindeni și s-a zidit o biserică pe moaștele ei, iar haina cu care umbla sfînta s-a pus pe mormîntul ei, întru pomenirea smereniei sale.

Trecînd un an după sfîrșitul sfintei, din muntele Etna, care era aproape de cetatea Catana, a erupt

un foc mare, care, ieșind ca un rîu din gura ce era în muntele acela, urla groaznic și pietrele topindu-le ca ceara, le arunca din înălțimea muntelui, încît tot poporul Catanei era cuprins de mare frică, temîndu-se de pierderea cetății lor. Deci, au alergat la biserica Sfintei Mucenițe Agata nu numai creștinii, dar și necredincioșii, și, luînd haina ei, au stat împotriva focului care se pornise asupra cetății și se apărau cu acea haină de văpaia cea pierzătoare și înfricoșătoare. Atunci, focul, ca și cum se rușina de haina aceea a sfintei mucenițe, s-a întors înapoi și s-a stins. Acest lucru văzîndu-l poporul, cu mare bucurie a lăudat pe Dumnezeu, iar pe Sfînta Muceniță Agata a slăvit-o. Minunea aceasta a fost în luna februarie, în cinci zile, în care sfînta a pătimit pentru Iisus Hristos, Domnul nostru, Căruia I se cuvine slava în veci. Amin.

